

[Peter Nielsen.]

Jeg takker ligeledes for, at der nu er stillet i udsigt, at folke- og invalidepensionister også vil få fuld kompensation.

Det er ikke behageligt for os at gå til denne omlægning, men i forhold til de spådomme, der lød sidste år om, at vi nu lever over evne — ja, der var vel endog en, der havde fundet ud af, at det hele var en økonomisk galeanstalt — tror jeg, at det overvældende flertal i dag trækker vejret lettet over, at finansministeren har kunnet ordne det på denne måde uden øgede byrder for den jævne befolkning; og lad os så håbe, at forholdene arter sig sådan, at dette er tilstrækkeligt, håbe, at vi fortsat kan have den fulde beskæftigelse, uden at andre indgreb bliver nødvendige.

Alfred Bøgh: Jeg vil gerne gøre nogle bemærkninger til lovforslaget om omsætningsafgift, idet min partifælle, det ærede medlem hr. Foged, vil tale om det næste lovforslag, udskrivningslovforslaget.

Ved behandlingen af afgiftslovene i november i fjor udtalte den socialdemokratiske ordfører, det ærede medlem hr. Peter Nielsen, at det var en lettelse nu at kunne se, at finansministeren i denne omgang kunne klare sig med denne blide bremse på forbrugsudvidelsen. Jeg sagde, at jeg anså det for en absolut nødvendighed at standse denne tåbelige udvikling, der fører os dybere ind i vanskelighederne i stedet for at føre os ud af dem. Det var pristalsystemet, jeg sigtede til. Jeg henviste til, at januarpristallet skønnedes at ville medføre en yderligere lønstigning på 600 mill. kr. Begivenhederne siden har vist, at dette tal var i underkanten. Begivenhederne har også vist, at „denne omgang“, hvor man kunne klare sig med den blide bremse, blev kort. Der foreligger nu, kun få måneder efter, forslag om nye afgifter, der er så vidtgående, at de i deres karakter uden overdrivelse kan betegnes som revolutionerende.

Jeg må imidlertid først sige, at jeg betragter det som meget uheldigt, for ikke at sige uanstændigt, at lovforslaget om omsætningsafgift fremsættes så sent, at jeg ikke kan se, at folketinget har nogen mulighed for at behandle dette forslag på forsvarlig måde. Vi har ca. 14 dage til 1. april, og det hænger jo så uløseligt sammen

med forslaget om udskrivningsloven, der skal vedtages til 1. april, at indbydelsen til samarbejde taber i ikke ringe grad sin værdi, når man tænker på de vilkår, dette samarbejde skal finde sted under. Det er en meget alvorlig anke, som jeg synes vi har ret til at komme med. Selv med den allerbedste arbejdsvilje er det næsten umuligt at komme igennem et så omfattende lovforslag, som forslaget om omsætningsafgiften er, men vi vil gerne være med til at fremme arbejdet selv under disse vilkår.

Det fremgik klart af den højtærede statsministers udtalelser ved debatten i fredags, at forslaget om en almindelig omsætningsafgift ikke alene er en skattelov, men også og vel endda i højere grad er tænkt som en økonomisk sanerende foranstaltning.

Det første spørgsmål må da så være, om loven vil være virksom over for truende økonomiske vanskeligheder, og her må svaret efter min bedste overbevisning blive et absolut nej. Bliver lovforslaget vedtaget, som det er fremsat, vil det efter min mening kun blive en ordning, som formentlig ikke bliver af længere varighed. Nye skatter og nye indgreb vil automatisk blive følgen som så ofte før. Det er muligt, sandsynligt og måske nødvendigt, at økonomisk sanerende foranstaltninger må gennemføres. Det fremgik jo klart også af debatten i fredags, at store grupper af befolkningen — til dels med regeringens velsignelse — har opnået indtægtsstigninger i det sidste år på 15 pct., medens produktionsstigningen, som er basis for indtægtsstigningen, kun er ca. 5 pct. Det er klart, at en sådan udvikling øger forbrugspresset og derigennem svækker valutastillingen, og det bidrager igen til en højere rente.

Vi er enige om, at en sådan udvikling er uheldig, at den vil få skadelige virkninger for vort samfund, og at det kan blive nødvendigt at bremse den ved lovgivning, og det er vel også hensigten med lovforslaget. Jeg kan bare ikke se, at den ønskede virkning opnås, som lovforslaget er formet. Hvorfor? For det første på grund af pristalsvirkningen, der automatisk vil udløse nye indtægtsstigninger, når omsætningsafgiften har påvirket priserne. Jeg er fuldt ud klar over, at den højtærede statsminister — lidt irriteret, forekom det mig — ved debatten i fredags afviste, at pristalsysteme-